

Prezentarea proiectelor planurilor-cadru de învățământ. Aspecte care vizează elevii

Proiectele planurilor-cadru de învățământ au la bază, în principal, prevederile *Legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023*, cu modificările și completările ulterioare.

Analiza condițiilor interne și a exemplelor de proiectare curriculară a condus la structurarea unei noi paradigme de dezvoltare curriculară pentru învățământul liceal, având la bază următoarele direcții de dezvoltare:

Predictibilitate și echitate

Acomodare și sprijin

Specializare relevantă și identitate

Oportunitate și asumare

Opționalitate progresivă

Pregătire pentru carieră și calificare profesională

Vocea elevului

Autonomie și responsabilitate

Accent pe constructivism, contextualizare,
aplicabilitate și abordări integrate

Monitorizare și revizuire

Vocea elevului:

Fiecare din voi, în calitate de elevi, sunteți încurajați să luați parte la decizii care să răspundă nevoilor și intereselor proprii de învățare.

Fie că vorbim de opțiunea voastră pentru un anumit parcurs educațional liceal, dintr-o paletă largă de alternative, care poate reprezenta o alegere cu pronunțat caracter academic sau profesional, fie că vorbim despre procesul de dezvoltare a curriculumului la decizia elevului din oferta școlii și, nu în ultimul rând, de dezvoltarea culturii organizaționale a școlii din care veți face parte, rolul vostru este acela de a fi parte la deciziile care privesc propria educație asigurată prin școală.

Prezentarea proiectelor planurilor-cadru de învățământ. Aspecte care vizează elevii

Planurile-cadru de învățământ conțin *discipline/domenii de studiu/module de pregătire* care sunt fie *obligatorii*, fie *opționale*; în situația disciplinelor opționale, acestea pot fi opționale de *aprofundare*, opționale ca *nouă disciplină*, respectiv opționale *integrate*, care vor aborda problematici comune mai multor discipline.

Alocarea orară pentru disciplinele/domeniile/modulele de pregătire vizează **trei segmente curriculare majore**, cu următoarele caracteristici:

- **Trunchi comun (TC):**
 - segment stabilit la nivel național, comun tuturor elevilor de liceu
 - o cuprindere mai mare în clasele a IX-a și a X-a (15 discipline) și mai redusă la clasele a XI-a și a XII-a (9 discipline)
- **Curriculum de specialitate (CS)**, specific filierei/profilului/specializării alese:
 - segment stabilit la nivel național, cu elemente comune la nivelul profilului, dar și cu elemente de diferențiere pe specializări/calificări profesionale
 - o cuprindere moderată la clasele a IX-a și a X-a (de regulă, 8 ore/săptămână) și cu o creștere semnificativă la clasele a XI-a și a XII-a (de regulă 13 ore/săptămână)
- **Curriculum la decizia elevului din oferta școlii (CDEOȘ):**
 - segment al cărui buget de ore este stabilit la nivel național, de regulă cu plajă orară care stabilește un minimum și un maximum de ore;
 - are o pondere crescătoare de la clasele liceale de debut (de regulă, 1-3 ore), la clasele a XI-a și a XII-a (de regulă 5-8 ore), pentru a ține cont de deciziile elevilor cu privire la propriile nevoi și interese de învățare
 - după caz, poate sprijini trunchiul comun și/sau curriculumul de specialitate, prin opționale de aprofundare, pregătirea pentru examenul național de bacalaureat, dar este deschis către a include multiple și variate oportunități de învățare, inclusiv la decizia voastră

ID 257390692 © Kuprevich | Dreamstime.com

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII

Prezentarea proiectelor planurilor-cadru de învățământ. Aspecte care vizează elevii

Alegerea filierei teoretice, implică:

- asumarea, de către elev, a unui *parcurs educațional preponderent academic*, în cadrul căruia trunchiul comun și curriculumul de specialitate este axat pe discipline fundamentale
- *competențele dobândite și susținerea examenului național de bacalaureat permit* absolventului de liceu:
 - la profilul real, *continuarea studiilor la nivel universitar*, în relație directă cu domeniile matematică și statistică, științe naturale/medicină (sănătate) și tehnologie/informatică, cu domeniul tehnic (inginerie, producție și construcții), precum și cu domeniul educație (formarea inițială a cadrelor didactice, științele educației), indirect fiind asigurate oportunități și către domenii conexe (afaceri, administrație, servicii) sau complementare; de asemenea, absolventul de liceu *poate să se încadreze pe piața muncii*, având posibilitatea de a ocupa posturi corespunzătoare unui nivel de calificare 4 CNC (tehnician sau echivalent)
 - la profilul umanist, *continuarea studiilor la nivel universitar*, în relație directă cu domeniile educație (formarea inițială a cadrelor didactice, științele educației), științe umaniste/studiul limbilor și arte, științe sociale, indirect fiind asigurate oportunități și către domenii conexe sau complementare; de asemenea, absolventul de liceu *poate să se încadreze pe piața muncii*, având posibilitatea de a ocupa posturi corespunzătoare unui nivel de calificare 4 CNC (tehnician sau echivalent)

Alegerea filierei tehnologice, implică:

- asumarea, de către elev, a unui *parcurs educațional axat pe formarea de competențe profesionale*, în cadrul căruia curriculumul de specialitate este generos constituit din discipline/domenii/module de pregătire în specializare/calificare profesională, cu o *pondere semnificativă acordată instruirii practice*
- *competențele dobândite și susținerea examenelor de certificare a competențelor profesionale/examenului național de bacalaureat permit* absolventului de liceu:
 - finalizarea studiilor după primii 3 ani de liceu, doar cu susținerea examenelor de certificare a competențelor profesionale, pe unul dintre cele trei profiluri – tehnic, resurse naturale și protecția mediului, respectiv servicii –, cu posibilitatea de intrare pe piața muncii, ca muncitor calificat (nivel 3 CNC); absolventul poate relua sau poate continua, în paralel cu munca, parcursul educațional, fie la forma de învățământ cu frecvență zi (clasa a XII-a), fie la forma de învățământ seral/frecvență redusă (clasele a XII-a și a XIII-a)
 - finalizarea studiilor (4 ani de liceu, forma de învățământ cu frecvență zi), cu susținerea examenelor de certificare a competențelor profesionale de nivel 4 CNC, precum și cu susținerea examenului național de bacalaureat, la unul dintre cele trei profiluri – tehnic, resurse naturale și protecția mediului, respectiv servicii –, cu posibilitatea de intrare pe piața muncii, ca tehnician sau echivalent sau continuarea studiilor la nivel terțiar (postliceal sau universitar)

Alegerea filierei vocaționale, implică:

- asumarea, de către elev, a unui *parcurs educațional axat pe vocație*, fie că vorbim de profilul artistic, militar, pedagogic, sportiv, fie că vorbim de profilul teologic; curriculumul de specialitate este constituit dintr-un pachet de discipline de specialitate, inclusiv cu o componentă de activitate practică
- *competențele dobândite și examenele de certificare a competențelor profesionale/examenului național de bacalaureat permit* absolventului de liceu încadrarea pe piața muncii, pe ocupații de nivel 4 CNC, respectiv continuarea studiilor universitare, atât în domeniul vocațional ales, cât și în domenii conexe

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII

Prezentarea proiectelor planurilor-cadru de învățământ. Aspecte care vizează elevii

OPORTUNITĂȚI

- la admiterea în liceu, alegerea parcursului educațional corelată cu opțiunea voastră, care se dorește a fi una informată și sprijinită, în prealabil, prin activități de consiliere și orientare și care, în relație cu rezultatele învățării incluse prin portofoliul personal, să reprezinte o alegere de durată și finalizată în termeni de reușită academică și/sau profesională;
- prin modul în care au fost elaborate planurile-cadru, am avut în vedere faptul că alegerea parcursului educațional liceal este una care poate confirma așteptările voastre, precum și nevoile și interesele de învățare, dar au fost avute în vedere și situațiile în care, pe parcursul studiilor liceale, alegerea inițială nu se confirmă și implică o schimbare de traseu; în acest sens, ca sprijin important pentru reușita școlară am făcut o distincție între curriculumul asociat primelor clase de liceu (a IX-a și a X-a), față de ultimii ani de liceu (a XI-a și a XII-a) care să permită o mai bună acomodare la caracteristicile noului nivel de învățământ și, treptat, asumarea totală a parcursului, ceea ce implică aderarea fiecăruia la o învățare relevantă pentru specializarea sau calificarea profesională aleasă; astfel, prin elementele curriculare comune într-o pondere mai mare în clasele a IX-a și a X-a, în situația în care elevul nu se integrează profilului sau specializării/calificării alese, acesta poate schimba alegerea inițială, prin transfer, cu un efort redus de adaptare la schimbare; pentru că scopul nu este de a încuraja o renunțare la un parcurs educațional la înregistrarea unui prim eșec în învățare, tot prin noul curriculum, inclusiv prin planurile-cadru se acordă o atenție explicită și semnificativă zonei de autocunoaștere și autoreglare personală, precum și unui mediu suportiv pentru elevi, pe care școala trebuie să-l dezvolte;
- *elevul de la filiera teoretică* va avea șansa de a alege clase, nu numai dintre cele patru specializări ale filierei, ci și care, printr-un bun management al curriculumului la nivelul școlii, valorifică capacitatea de performanță a elevului pentru o disciplină sau un pachet de discipline, asigurându-se condițiile pentru un studiu aprofundat și intensiv la o gamă existentă de discipline față de prezent (limbi moderne, informatică);
- *elevul de la filiera tehnologică* va avea șansa de a decide ce este prioritar pentru el, în sensul în care, în cadrul aceluiși parcurs liceal, poate finaliza studiile după primii trei ani și să se integreze pe piața muncii sau să finalizeze studiile complet (patru ani); de asemenea, prin curriculum, li se asigură elevilor o învățare puternic corelată cu practica și inovarea în fiecare domeniu și calificare, prin dezvoltarea și extinderea la nivelul întregului parcurs liceal al învățământului tehnologic dual și dezvoltarea de campusuri destinate acestui tip de învățământ;
- *elevul de la filiera vocațională* are asigurate premisele, prin planurile-cadru specifice, pentru a valorifica aptitudinile sale și de a-și forma și consolida până la nivel de performanță abilitățile în specificul ales, fie acesta artistic, militar, pedagogic, sportiv sau teologic;
- prin „scoaterea la vedere” a orei de *dezvoltare personală și consiliere în carieră*, dăm semnalul că pentru succesul școlar sunt esențiale o serie de condiții favorizante acestuia, mediul și cultura organizațională influențând rezultatele învățării și starea de bine a tuturor, beneficiari sau actori, cu atenție pe elementele de suport, este în preocuparea noastră;
- nu în ultimul rând, intenția noastră este de a valorifica temele prevăzute de lege, unele cerute a fi obiectul studiului chiar de către reprezentanți ai elevilor, nu doar în sensul de a respecta prevederi legale, cât mai ales în sensul de a dezvolta comportamente pozitive în raport cu problematicile ce fac obiectul acestor teme.

Dragi eleve, dragi elevi,

Viitorul vostru educațional este pe cale să devină mai flexibil, mai adaptat nevoilor și aspirațiilor voastre și, în același timp, mai aplicat, mai relaționat cu problematicile lumii în care veți trăi.

Proiectele planurilor-cadru de învățământ pentru liceu au fost elaborate pentru a vă oferi mai multă libertate în alegerea și modelarea propriului traseu de învățare, punând accent pe ceea ce contează cu adevărat: dezvoltarea voastră personală și profesională.

Din prima zi de liceu, vocea voastră va conta mai mult în deciziile educaționale. Veți avea posibilitatea să vă exprimați preferințele și să contribuiți activ la conturarea parcursului vostru educațional, alegând discipline și module care să răspundă intereselor și pasiunilor voastre. Mai mult, planurile-cadru au fost gândite astfel încât să vă permită o mai bună acomodare în primii doi ani de liceu și să vă ofere flexibilitatea necesară pentru eventuale ajustări de traseu, astfel încât să fiți siguri că faceți alegerile potrivite pentru viitor.

Indiferent dacă optați pentru filiera teoretică, tehnologică sau vocațională, veți descoperi un sistem educațional mai deschis și mai conectat la realitățile lumii moderne. Elevii de la filiera teoretică vor avea posibilitatea de a studia discipline într-un mod mai aprofundat și adaptat intereselor lor academice. Cei de la filiera tehnologică vor beneficia de un echilibru mai bun între teoria predată și aplicabilitatea practică, având oportunitatea de a intra mai devreme pe piața muncii sau de a-și continua studiile. Elevii din filiera vocațională vor avea mai multe resurse pentru a-și cultiva talentul și a-și atinge excelența în domeniul ales.

Un alt aspect esențial este consilierea și orientarea în carieră, care vor juca un rol mai vizibil și mai activ în traseul vostru educațional. Acum, mai mult ca oricând, sunteți susținuți în procesul de autocunoaștere și în luarea unor decizii informate pentru viitor. Învățarea nu mai este doar un proces de acumulare de informații, ci devine o experiență mai autentică, mai aplicabilă și mai conectată la viața reală. Prin noile planuri-cadru, școala devine un spațiu în care învățați nu doar să cunoașteți, ci și să acționați, să vă adaptați, să gândiți critic și să inovați.

Așadar, pe cei care, începând cu anul școlar 2026-2027, veți deveni liceeni, vă încurajăm să priviți acest nou început cu entuziasm și încredere. Aveți în față un parcurs care vă oferă mai multă autonomie, mai multă susținere și mai multe oportunități. Profitați de ele, explorați, descoperiți-vă pasiunile și construiți-vă un viitor așa cum vi-l doriți și cu încredere în reușita voastră.